

Антикорупційна програма юридичної особи, Положення про антикорупційну політику повинні визначати основні принципи діяльності підприємства щодо негативного ставлення до корупції та встановлювати відповідні правила і процедури, які буде застосовувати підприємство, незалежно від форми власності, у своїй діяльності.

Водночас, у чинному законодавстві відсутній вичерпний перелік складників системи комплаєнс. Відповідно до ст.61 Закону України "Про запобігання корупції", юридичні особи забезпечують розробку та вжиття заходів, необхідних для запобігання і протидії корупції у діяльності юридичної особи. Обов'язок щодо забезпечення оцінки корупційних ризиків та вжиття відповідних антикорупційні заходи покладений на керівників (засновників) відповідних юридичних осіб. Для виявлення та усунення корупційних ризиків у діяльності юридичної особи, за законом, можуть залучатися незалежні експерти. Зокрема, відповідні спеціалісти залучаються для проведення аудиту [3].

Отже, впровадження антикорупційного compliance є необхідною умовою для зайняття підприємницькою діяльністю в Україні. Але обсяги і види процедур системи комплаєнс повинні індивідуально визначатися для кожного окремого підприємства.

Список використаних джерел:

1. Проект Закону України "Про засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2018–2020 роки". URL: <https://nazk.gov.ua/proekt-zakonu-ukrayiny-pro-zasadyderzhavnoyi-antukorupciynoyi-polityky-v-ukrayini-antukorupciyna>.
2. Бусол О. Ю. Протидія корупційній злочинності в Україні у контексті сучасної антикорупційної стратегії: дис. ʋ д-р юрид. наук: 12.00.08. Київ, 2015. 470 с.
3. Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014 № 1700–VII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>.

ЕКОНОМІКО-СТАТИСТИЧНІ МОДЕЛІ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ ВАРТІСНИХ ПОКАЗНИКІВ ПРОДУКЦІЇ

Костюк В. О., канд. екон. наук, доцент, Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова

Виробництво продукції є основним змістом і кінцевою метою роботи будь-якого підприємства. На основі обсягу виробництва продукції складається виробнича програма роботи підприємства, визначаються трудові, матеріальні і фінансові ресурси, обчислюється низка узагальнюючих статистичних показників, які характеризують ефективність використання трудового і технічного потенціалу даного підприємства. Тому показники продукції займають центральне місце у системі показників статистики підприємства, основними завданнями якої є вивчення її складу, структури, а також

дослідження кількісного впливу окремих чинників на зміну обсягу виробництва і реалізації продукції.

З огляду на це, пропонується використати економіко-статистичне моделювання факторних систем формування і аналізу узагальнюючих вартісних показників продукції, що дає можливість абстрактно зобразити основні взаємозв'язки, які існують у реальній господарській системі [1].

Відомо, що у процесі аналізу обсягу виробництва й реалізації продукції у статистичній практиці використовують такі вартісні показники продукції:

валовий оборот (A);
валова продукція (B);
товарна продукція (T);
відвантажена продукція(Ж);
реалізована продукція(P);
чиста продукція(Ч) [2].

Для дослідження взаємозв'язку й детермінованого факторного аналізу цих показників рекомендуються наступні їхні мультиплікативні моделі:

$$B = A * A / B = A * d ; \quad (1)$$

$$T = A * A / B * T / B = A * d * K ; \quad (2)$$

$$Ж = A * A / B * T / B * Ж / T = A * d * K * h ; \quad (3)$$

$$P = A * A / B * T / B * Ж / T * P / Ж = A * d * K * h * n ; \quad (4)$$

$$Ч = A * A / B * T / B * Ж / T * P / Ж * Ч / P = A * d * K * h * n * f ; \quad (5)$$

де d – коефіцієнт, який характеризує співвідношення валової продукції та валового обороту, показує скільки гривень валової продукції припадає на одну гривню валового обороту;

K – коефіцієнт товарності продукції, характеризує співвідношення товарної і валової продукції, показує скільки гривень товарної продукції припадає на одну гривню валової продукції;

h – коефіцієнт відвантаження продукції, характеризує співвідношення відвантаженої та товарної продукції, показує скільки гривень відвантаженої продукції припадає на одну гривню товарної продукції;

n – коефіцієнт реалізації продукції, показує скільки гривень реалізованої продукції припадає на одну гривню відвантаженої продукції [2];

f – коефіцієнт чистої продукції, характеризує співвідношення чистої і реалізованої продукції, показує скільки гривень чистої продукції припадає на одну гривню реалізованої продукції.

Шляхом застосування до наведених вище детермінованих мультиплікативних моделей відповідних методів факторного аналізу, пропонується обчислювати кількісний вплив зазначених чинників на зміну вартісних показників продукції.

Список використаних джерел:

1. Економічний аналіз: навч. посібник / За ред. Ф. Ф. Бутинця. – Житомир: Рута, 2003. – 680 с.

2. Лугінін О. Є. Статистика національної економіки та світового господарства: навч. посібник / О.Є. Лугінін, С.В. Фомішин. – Київ: Центр навчальної літератури, 2006. – 502 с.

ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА І ЕФЕКТИВНОСТІ ЙОГО ВИКОРИСТАННЯ НА ЗМІНУ ОБСЯГУ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ

***Костюк В. О.,** канд. екон. наук, доцент, Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова*

Найбільш активним і вирішальним фактором виробництва є фактор живої праці – трудові ресурси, кадровий потенціал та ефективність його використання. Кадровому потенціалу підприємства належить провідна роль у розв’язанні науково-технічних, організаційних та економічних завдань щодо накреслених результатів господарювання. Саме від забезпечення підприємства кваліфікованою робочою силою, раціонального її використання залежать організаційно-технічний рівень виробництва, імідж підприємства, його фінансова стабільність, усі економічні показники діяльності [1,2].

Слід відмітити, що вихідним моментом для оцінювання і прийняття рішень у галузі кадрового потенціалу є аналіз забезпеченості підприємства трудовими ресурсами й ефективності їх використання. В умовах ринкової економіки аналіз трудових відносин набуває щораз більшої ваги, оскільки робоча сила має вартісну оцінку і є конкурентною на ринку праці, що розширює межі аналітичних досліджень кадрового потенціалу підприємства [1]. У зв’язку з цим великої ваги набуває аналіз праці, оцінка ефективності її використання у виробничому процесі, дослідження впливу найважливіших трудових чинників (чисельність працівників, їхня структура, тривалість робочого періоду і робочого дня одного робітника, продуктивність праці та інше) на кінцеві результати діяльності підприємства.

З огляду на це, актуальне значення має аналітико-синтетичне дослідження впливу трудового потенціалу і ефективності його використання на зміну обсягу виробництва продукції. Враховуючи вищезазначене, пропонується при факторному аналізі цього показника використовувати наступну детерміновану мультиплікативну модель, що являє собою добуток таких чинників:

$$Q = T d K f n t v,$$

де Q – обсяг виробництва продукції;

T – середньооблікова чисельність працівників;

d – питома вага робітників у загальній чисельності працівників;

K – коефіцієнт явок робітників на роботу;

f – коефіцієнт використання явочного складу робітників;

n – середня тривалість робочого періоду одного робітника;

t – середня тривалість робочого дня одного робітника;